

– пізнавальну діяльність, яка передбачає включення всіх учасників педагогічного процесу в розробку і презентацію проектів з олімпійської тематики.

– фізкультурно-спортивну діяльність, що передбачає активну участь всіх суб'єктів педагогічного процесу в спортивних іграх, змаганнях.

3. Блок моніторингу відстежує результати впровадження у систему фізичного виховання дошкільників олімпійської освіти.

Запровадження програми, на наш погляд, дасть можливість вдосконалити спортивну роботу з дітьми старшого дошкільного віку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галан Я. П. Педагогічні умови формування знань з олімпійської освіти у дитячих дошкільних навчальних закладах. *Молодий вчений*. 2017. №3. С. 142-145.

2. Єрмолова В. М., Булатова М. М. Олімпійська освіта у системі навчально-виховної роботи загальноосвітніх навчальних закладів України. К. : Олімпійська література, 2007. 44 с.

3. Матвеев С., Іцербашин Я. Ідеї олімпізму в процесі виховання дітей і молоді. *Молода спортивна наука України*, 2008. Т. І. С. 187-192.

4. Столяров В. И., Фирсин С. А., Баринов С. Ю. Содержание и структура физкультурно-спортивного воспитания детей и молодежи (теоретический анализ). Саратов: Лицей, 2012. 304 с.

Юлія КНИШ,

студентка 4 курсу факультету дошкільної, спеціальної
та соціальної освіти

Наук. керівник **Алла ОМЕЛЯНЕНКО**

к.пед.н., доцент (БДПУ)

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЕВОГО СПІЛКУВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У всі часи у різних народів цінувалися люди з високою культурою, здатні відстоювати свою точку зору, говорити просто, логічно, доступно, лаконічно, але в той же час впевнено.

На сучасному етапі проблема формування культури мовлення є дуже актуальною для виховання та навчання підростаючого покоління. Її актуальність зумовлюється пріоритетними напрямками Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті, Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», спрямованими на модернізацію дошкільної освіти, оновлення змісту, розвитку культури мовлення та мовленнєвого спілкування.

Культура мовленнєвого спілкування зумовлюється пріоритетними напрямками Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті, Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», спрямованими на модернізацію дошкільної освіти, оновлення змісту, вдосконалення форм, методів і технологій навчання дітей рідної мови, розвитку культури мовлення та мовленнєвого спілкування.

Багато дослідників висвітлювали питання культури мовленнєвого спілкування, зокрема Н. Бабіч, А. Богуш, Н. Гавриш, Т. Котик, М. Лисіна, О. Аматыєва, Л. Мацько, О. Сидоренко, С. Хаджирадева. Науковці наголошують на тісному зв'язку спілкування з різними видами діяльності і загальною життєдіяльністю дитини.

Спираючись на дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних вчених у своїй роботі ми провели аналіз психологічної літератури, для порівняння, зіставлення, узагальнення одержаної інформації з метою визначення основних ідей і понять з досліджуваної проблеми [1,2].

Для розвитку в старших дошкільників потреби в мовленнєвому спілкуванні ми використали методичний арсенал, а саме такі методи і прийоми: ранкові привітання; створення проблемних ситуацій; розігрування художніх творів у формі діалогу; ігри-інсценізації, створення в групі доброзичливої атмосфери, налагодження вихователем емоційно-особистісних стосунків з кожною дитиною, індивідуальний підхід до дитини у процесі мовленнєвого спілкування (навчального й повсякденного). У діалогах на запропоновані теми: "У тебе в гостях подруга", "Прощання з гостем", "Ранкове привітання", "Ввічлива розмова по телефону", "Поведінка у транспорті", "Поведінка в кафе", пропонували дітям творчі завдання, що передбачали використання різноманітних мовленнєвих конструкцій: моделювання казок і озвучування моделей; знаходження помилок ("Колобок з'їв Лисичку", "Ріпку витяг заєць"); "Розумні хвилинки" ("У лісі Червона Шапочка зустріла...", "Козу-дерезу вигнав..."); "Розгубилися слова" (посадив, вироста, тягнув); вікторина ("Від баби втік...", "А мишенят і кликати не треба..."); "Проспівай пісеньку" (Кози-дерези, Колобочка, кози, козенят, матері Івасика-Телесика, півника);

Для розвитку культури мовленнєвого спілкування та активізації дітей використовували віртуальні діалоги з героями художніх творів.

Результати контрольного експерименту виявили суттєві позитивні зміни в показниках формування культури мовлення. Якщо у процесі констатувального експерименту видно, що високий рівень вживання формул етикету майже зовсім відсутній(5%),то під час контрольного етапу у експериментальній групі дітей високий рівень становив 50% дітей. За даними експерименту значно збільшилась кількість дітей експериментальної групи, які були на середньому рівні вживання формул мовленнєвого етикету-стало 40% (до навчання було 25%). Зменшився відсоток дітей з низьким рівнем розвитку культури мовлення, на початку нашого експерименту цей показник дорівнював-70%. Запропонована методика дозволила вплинути на цей показник і внаслідок її використання він став лише 10%.

Оволодіння культурою мовленнєвого спілкування допомагає активній взаємодії дітей у спільних іграх, в багатьох випадках запобігає виникненню між дітьми конфліктів.

Таким чином, однією з найважливіших складових формування дитячої особистості є формування культури мовленнєвого спілкування дітей дошкільного віку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Піроженко Т.О. Сучасні підходи до мовленнєвого розвитку дітей. *Дошкільне виховання*. 2001. №1. С.10-11.
2. Піроженко Т.О. Мовлення дитини: Психологія мовленнєвих

досягнень дитини. Київ: Главник, 2005 р. 529 с.

3. Максименко С. Д. Мовленнєвий розвиток дитини дошкільного віку. Київ, Нора-Друк, 2003р. 443 с.

Альона ЛУЦЕНКО,

студентка 2 курсу

факультет дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Науковий керівник: **Ольга ІЛІШОВА,**

к.пед.н. (БДПУ)

ФОРМУВАННЯ ВЗАЄМИН ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ГРІ

Сьогодні освітня робота з дітьми в дошкільних закладах спрямована на забезпечення умов, які надають дитині широкі можливості для самостійних дій з освоєння навколишнього світу. З огляду на такий підхід особливого значення набуває проблема взаємин дітей із ровесниками.

У Базовому компоненті дошкільної освіти України (Освітня лінія «Дитина в соціумі») наголошено на необхідності формування соціально-комунікативної компетенції дітей старшого дошкільного віку, котра визначається як обізнаність вихованців із різними соціальними ролями: з елементарними та морально-етичними нормами міжособистісних взаємин; уміння дотримуватися їх під час спілкування, а також здатність взаємодіяти з людьми з найближчого оточення; мистецтво співпереживати, співчувати, допомагати іншим, обирати відповідні способи спілкування в різних життєвих ситуаціях [2].

Провідними видом діяльності дітей дошкільного віку є ігрова діяльність. Саме через гру діти пізнають світ, готуються до життя, набувають різноманітних практичних знань і вмінь [1]. У взаємовідносинах старших дошкільників в ігровій діяльності починає активно формуватися соціально-комунікативна компетенція, а їх взаємодія з ровесниками і дорослими набуває особливих рис. При цьому співпраця розглядається як тип взаємодії у спільній діяльності (наприклад, в ігровій). Гра – це особлива форма освоєння дійсності шляхом її відтворення, моделювання [3].

Проблему становлення взаємин дошкільників під час гри опрацьовували багато психологів і педагогів: Л. Артемова, Л. Виготський, В. Воронова, Г. Григоренко, Д. Ельконін, О. Запорожець, Н. Короткова, А. Макаренко, Д. Менджерицька, О. Усова, К. Щербакова, Н. Михайленко та ін.

Дослідники В. Кисловський, Я. Коломінський, А. Кривчук, В. Мухіна, Т. Рєпіна та інші у своїх роботах довели, що протягом дошкільного віку (від 3 до 7 років) стрімко зростає структурованість дитячого колективу – одні діти стають усе більш популярними для більшості у групі, інші – все надійніше утверджуються у становищі відкинутих, знехтуваних. Зміст і обґрунтування вибору, який роблять діти, змінюється від зовнішніх рис до особистісних характеристик.

Сучасна практика показує, що проблема формування міжособистісних взаємин дітей дошкільного віку набуває особливої актуальності. Розв'язання цієї проблеми обумовило вибір теми нашого дослідження. Метою нашої роботи було визначити педагогічні умови